

Вперед

ТИЖНЕВА МАСОВА ГАЗЕТА П'ЯТНИЦЯ, 11 червня 2021 року, № 22 (7220)

Сьогодні – дощ. Нічна температура: +13°C, вдень: +22°C. Вітер західний 4 м/с.
Завтра – дощ. Температура вночі: +14°C, вдень: +22°C. Вітер західний 3 м/с.
У неділю – дощ. Нічна температура: +15°C, денна: +18°C. Вітер північно-західний 8 м/с.
■ Прогноз погоди на наступний тиждень читайте на 12 стор.

■ **Не їдь за довідкою на край світу** ■ стор. 2

■ **Сільські музеї. Бути чи не бути?** ■ стор. 4

■ **Перші публікації студентів спеціальності «журналістика»** ■ стор. 6, 7

■ **Пів тисячі угринівських школярів завершили навчальний рік** ■ стор. 12

Захоплююче пізнавальне заняття в Новокривотульській гімназії

Підходить до завершення непростий 2020-2021 навчальний рік, значна частина якого з відомих причин проходила дистанційно. Попереду літні канікули. Щоб нагадати учням про заходи безпеки на вулицях і дорогах села, в транспорті та вдома 02 червня 2021 року в Новокривотульській гімназії відбулася зустріч з

працівниками важливих служб порятунку, а саме: Івано-Франківської екстреної швидкої медичної допомоги, Управління ДСНС в Івано-Франківській області, Управління патрульної поліції Івано-Франківської області. Метою зустрічі є забезпечення здоров'я, безпеки та попередження нещасних випадків.

Надзвичайно цікавою та змістовною була розповідь лікаря екстреної медичної допомоги про те, чим саме займається ця служба, при яких станах надається невідкладна допомога людям, які правила виклику «швидкої», що можна зробити самому, доки не приїхала бригада.

■ Закінчення на 3 стор.

Вперед

– понад пів століття з читачами

Передплатна вартість:

1 місяць – 23 грн;
3 місяці – 69 грн;
6 місяців – 138 грн;

Вартість оформлення передплати:

1 міс. – 4 грн 00 коп;
2-3 міс. – 9 грн 00 коп;
4-6 міс. – 11 грн 00 коп.

Передплатний індекс 61752

Підсумки року видно на сцені

Минулої п'ятниці, 4 червня, з великим натхненням учні й викладачі Тисменицької школи мистецтв ім. Іова Княгиницького провели річний звіт у формі багатого музичною палітрою концерту. Близько тридцяти номерів на сцені Народного дому м. Тисмениці різноманітно демонстрували виконавську майстерність, здобуті вихованцями школи навички та результати викладацької праці.

«І діти, і наставники скупили за сценою, – відзначає директор школи Кароліна Секрета, – адже через карантинні обмеження й відповідно дистанційне навчання в них не було змоги не те що виступати перед публікою, як раніше, у дитсадку чи загальноосвітній школі, а й на власній сцені. А тим часом навчання в ДШМ спрямоване саме на те, щоб її вихованці були готові до сценічних виступів». Бажаючих узяти участь у звіті виявилось дуже багато, діти серйозно й старанно готувалися – і це було помітно. За словами керівника закладу, подібні заходи надзвичайно потрібні, до того ж учні люблять такі виступи, зокрема й у складі творчих колективів. А їх представили чимало й найрізноманітніших форм – від дуетів до хорів. Як зауважила п. Кароліна, участь в ансамблях добре впливає на психологічну підготовку й виконавську майстерність дітей, і

після виступів у колективах вони навіть краще грають соло.

Звітний концерт відзначався також багатством жанрів та стилів. Тут лунали й обробки народних мелодій, і вітчизняна та зарубіжна класика, і сучасні композиції. Поруч зі своїми вихованцями виступали викладачі. І в залі, куди, серед інших, прибули представники місцевої влади – міський голова Тетяна Градюк, її заступник з гуманітарних питань Андрій Рев'юк – панувала світла, урочиста атмосфера.

Отож минув непростий навчальний рік. Та попри складнощі школа тішиться, що вдалося повністю виконати учбовий план, провести іспити й академконцерти. Окрім того, коли це було можливо, такі влаштовували музичні заходи в Центрі культури й дозвілля «Відродження», у Центральній бібліотеці, а учні відділу образотворчого мистецтва виставляли свої художні роботи в залах бібліотеки, Музею

історії міста Тисмениці, приміщенні Тисменицької міської ради. А ще відбулася цікава онлайнзустріч із викладачами кафедри методики музичного виховання та диригування Навчально-наукового інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Є підстави пишатися здобутками викладачів та учнів – близько тридцяти вихованців стали переможцями обласних, всеукраїнських та міжнародних творчих конкурсів, що проводилися онлайн. Відзначила місцева влада талановиту учнівську молодь ДШМ з нагоди Дня за-

хисту дітей – лауреатів цих творчих змагань.

Цього року зі стін ДШМ випустилися 24 юних музиканти, троє з яких продовжать навчання в мистецьких вишах.

На звітному концерті керівник освітнього закладу подякувала за якісну працю – викладачам, старанність – учням, підтримку – батькам, коштом яких, до речі, цього року придбали сценічні костюми для вокального ансамблю «Зоренятко» та величну лавку для подвір'я школи. А також виказала вдячність за співпрацю владі Тисменицької ОТГ.

■ Закінчення на 3 стор.

Що може ЦНАП Івано-Франківської громади?

Що Центр надання адмінпослуг – це добре запровадження, яке справді спрощує стосунки з державною бюрократичною машиною, – переконалися, очевидно, уже немало людей. Замість нескінченного ходіння поверхами й кабінетами достатньо один-два рази відвідати єдиний офіс. Але фактично мова не про один такий центр, а цілу велику мережу, яку включає Івано-Франківський ЦНАП і яка «накриває» всі населені пункти територіальної громади. То що ж може ЦНАП і як він працює нині – розповідає Богдан Питель, директор департаменту адміністративних послуг, керівник Центру надання адміністративних послуг м. Івано-Франківська.

На сьогоднішній день в Івано-Франківській МТГ функціонує 17 територіальних підрозділів (кількість працівників у них залежить від чисельності мешканців населеного пункту) та чотири віддалені робочі

ніше за соціальними послугами треба було їхати в район чи місто, то тепер цього робити вже не потрібно – у підрозділі оформляють субсидії, допомоги, пільги. На місці громадяни пільгових категорій можуть виробити картку

Богдан Питель

розміщення зовнішньої реклами, встановлення тимчасових архітектурних споруд. Тобто мова і про питання, дотичні до підприємницької діяльності. А також – послуги присвоєння поштових адрес, видача будівельних паспортів, містобудівних умов та обмежень.

Працюємо й по інших блоках послуг. Скажімо, маємо підписаний меморандум про співпрацю з Центром зайнятості, Фондом соціального страхування, чий працівник за визначеним графіком приїжджають у територіальні підрозділи в села та приймають, консультують людей у питаннях чи то перебування в Центрі зайнятості на обліку, чи пошуку роботи і таке ін.

Опрацюємо й напрям автома-

працює єдина загальна мережа щодо обліку всіх мешканців громади.

Окремо скажу про послугу «Мобільний адміністратор». Це сучасний напрям, у якому ми розпочали роботу одними з перших в Україні. Полягає вона в тому, що при поданні заявки адміністратору ЦНАПу до особи, нездатної самостійно пересуватися, такої, що є в похилому віці, адміністратор на службовому, брендovanому, усім необхідним обладнаному автомобілі приїде додому і оформить потрібні послуги.

У всіх терпідрозділах є посттермінали, тож оплати можна проводити банківськими картками. Проводимо ремонтні роботи з тим, щоб встановити посттермінали, що дозволяють і готівкові розрахунки.

У нас працює єдиний колцентр, і у всіх наших офісах ЦНАПу є «гаряча лінія» 0342 75 01 19 – багатоканальний номер, за яким можна отримати консультацію централізовано. Тобто якщо є якісь скарги, то ми перевіряємо їх і реагуємо.

По всіх підрозділах встановлені відеоспостереження – ведеться моніторинг якості надання послуг: чи працівники є на робочих місцях, як спілкуються з відвідувачами і таке ін. І слід сказати, що люди задоволені, пишуть нам подяки, а також пропозиції, що, на їхню думку, потрібно ще зробити. У цілому практика Івано-Франківського ЦНАПу одна з найуспішніших в державі.

Нещодавно виконком прийняв рішення про виплату матеріальної допомоги людям, старшим 75 років та старшим 90 років. Мешканці, не їдучи в місто, зверталися до ЦНАПу на місцях, писали заяви там. А зараз будемо проводити виплати

ФОПам, застрахованим особам, по 2000 грн, а найманим працівникам по 500 грн (про це на сайті ЦНАПу за посиланням <https://www.cnap.if.ua/news/547>). Тож у терпідрозділах ми здійснюємо прийом ФОПів, що не працювали в період карантинних обмежень, а водночас разом з «айтішниками» подбали, щоб таким людям можна було оформити цю допомогу і дистанційно, на сайті ЦНАПу www.cnap.if.ua/ в окремому розділі за посиланням www.cnap.if.ua/posl/6074.

Напрямок послуг онлайн ми серйозно розвиваємо, наш вебсайт дозволяє отримати велику кількість електронних сервісів, які можна замовляти, навіть не звертаючись у ЦНАП фізично. До речі, співпрацюємо з «Єдиним порталом державних послуг «Дія» і в нас запроваджений сервіс шерингу (спільного використання – ред.) документів, тобто якщо людина має мобільний застосунок «Дія», вона адміністратору ЦНАПу, зокрема в терпідрозділах, може надати копію документів зі свого мобільного.

Ми одні з перших в Україні підключилися до системи моніторингу Міністерства цифрової інформації щодо того, як надаються послуги, яка їхня якість, терміни та своєчасність. І не припиняємо розвиватися.

місця для одного працівника ЦНАПу. Для нас стратегічним напрямком роботи було максимально наблизити адмінпослуги до людини, щоб мешканець будь-якого куточка громади міг усі їх отримати на місці. Раніше, коли в селах діяли сільські ради, то там надавали 25-30 адмінпослуг, за всіма решта треба було їхати або до Івано-Франківська, або до Тисмениці чи Надвірної (у випадку з Камінним та Тисменичанами – ред.). Тепер на місцях, у підрозділах ЦНАПу, доступні 250 адмінпослуг.

У нашій МТГ одна з найбільших в Україні мережа. Підрозділи й віддалені робочі місця працюють стандартизовано, володіють бренд-буком і надають всі послуги універсально. Серед найпопулярніших – комплексна «ЄМалятко», яка дозволяє оформити свідоцтво про народження дитини, її ідентифікаційний код, унікальний номер запису в реєстрі (УНЗР), допомогу, котру надають при народженні дитини.

Усі терпідрозділи ЦНАПу підключені до електронної інформаційної системи «Соціальної громади», і якщо ра-

«Галка» для безкоштовного проїзду в комунальному автотранспорті – тут і фотографують, і видають документ.

Серед популярних послуг – реєстрація місця проживання та зняття з реєстрації, вклеєння фото в паспорт, оформлення посвідчення багатодітної сім'ї, документів з архітектурних та земельних питань, а ще таких, що стосуються сім'ї, опіки й піклування. Надаємо й дуже багато дозвільних документів, зокрема, стосовно будівництва, початку й закінчення будівельних робіт, щодо

тизації послуг. Якщо людині потрібно, до прикладу, витяг із Державного земельного кадастру, то вона може його замовити й отримати безпосередньо на місці, у підрозділі ЦНАПу.

У нас також працює принцип екстериторіальності: незалежно від того, де мешканець нашої громади зареєстрований, прописаний, він може отримати послуги в будь-якому з офісів на її території. Скажімо, зареєстрований в Чернівці, якщо йому так зручно, то отримує послуги чи в Березівці, чи у Франківську... – де забажає. Адже

Пам'яті Ольги Арабчук

На 66-му році земного життя відійшла у позасвіті,
«де немає ані болю, ні печалі...»,
Ольга Павлівна АРАБЧУК
(31 січня 1956 – 05 червня 2021 рр.)

Ольга народилася в простій селянській сім'ї Гошій у Нових Кривотулах. Була старанною і зразковою ученицею в школі, студенткою в технікумі й інституті, здобула вищу освіту економіста. Працювала за фахом у колгоспі, в районному управлінні сільського господарства, Івано-Франківській реалбазі хлібопродуктів, підприємстві ВАТ «Тисменицягаз», провідним контролером у контрольно-ревізійному відділі Тисменицького району.

Усі, хто знав Ольгу, і односельчани, і друзі, шанували її за щирість, доброзичливість та професіоналізм. Діяльна, енергійна Ольга Павлівна користувалася великою повагою і авторитетом серед колег. Вміла дати мудру пораду не тільки в робочих питаннях, але й у складних життєвих ситуаціях.

Зі своїм судженням Михайлом (тоді ще студентка) побралася 1977 року. Сім'я Арабчуків завжди була взірцем любові, взаємоповаги, працьовитості, уваги до батьків і гідного виховання дітей: сина Василя та доньки Інни. Після передчасної смерті чоловіка Михайла вона всю свою любов і доброту дарувала дітям, а згодом ще й чотирьом онукам. А 10 років тому, вийшовши на заслужений відпочинок, Ольга Арабчук знайшла себе в служінні дяком у Церкві Святого Архистратига Михайла в Тисмениці. Чин похорону Ольги відслужили в Тисменицькому храмі, а поховали її в рідних Нових Кривотулах, поряд з могилами чоловіка, батьків, рідних.

З глибоким сумом схиляємо голову перед пам'яттю раби Божої Ольги,

висловлюємо щирі співчуття синові, дочці з сім'ями, онукам, усій родині. Вічна пам'ять!

Колишні колеги по роботі,
друзі, односельчани

МЕДЕКС ПЛЮС
ЛІКУВАЛЬНО-ДІАГНОСТИЧНИЙ ЦЕНТР

ЦІЛОДОБОВО
24h

НІЧНА УРГЕНТНА
СТОМАТОЛОГІЧНА ДОПОМОГА

medex.ua
м. Івано-Франківськ,
вул. Військових ветеранів, 10

+38 (067) 527 50 67
*Ліцензія МОЗ України серія АГ №601872

САМОЛІКУВАННЯ МОЖЕ БУТИ ШКІДЛИВИМ ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я

Захоплююче пізнавальне заняття в Новокривотульській гімназії

■ Закінчення. Поч. на 1 стор.

Також дітям розповіли, як надавати першу домедичну допомогу, усі охочі мали можливість зробити непрямий масаж серця на манекені.

Кульмінацією цього етапу роботи зі школярами стала демонстрація автомобіля екстреної медичної допомоги та наявного обладнання. Гімназисти змогли особисто посідати в салоні медичного транспорту, доторкнутися до кожного приладу, дізнатися, навіщо він потрібен, подивитися, як він працює або використовується.

Поспілкувалися вихованці освітнього закладу зі справжніми рятувальниками, які розповіли їм про свою роботу, яка не схожа на жодну іншу, про тривожні виїзди вогнеборців на гасіння пожеж, про ліквідацію надзвичайних ситуацій, під час яких їм доводиться рятувати людей. Співробітники ДСНС наголосили, що пустощі з вогнем, сірниками, запальничками та легкозаймистими речовинами можуть призвести до пожежі, а то й до травмування.

Під час практичної частини заходу, яка відбувалася на території гімназії, рятувальники продемонстрували учням спорядження та обладнання вогнеборців. Дітям мали змогу приміряти захисні костюми бійців ДСНС, а ще, на захват школярів, фахівці надали можливість дітям самим побути в ролі рятувальників.

Працівники поліції провели бесіду з учнями 1-4 класів на тему «Дотримання правил дорожнього руху». Юним пішоходам розповідали про безпечну поведінку на дорозі, про основні дорожні знаки в ігровій формі. Поліцейський ознайомив учнів зі статистикою ДТП за участю дітей та їх наслідки. Особливу увагу звернули на небезпечні ситуації, що мо-

жуть виникати на дорозі та способи запобігання їм. Учні було попереджено про необхідність обладнання предметів одягу, валіз, велосипедів світловідбиваючими елементами, бо це є запорукою життя та здоров'я кожного з нас. Також перевірили, як учні обізнані з правилами дорожнього руху для пішохода та велосипедиста. Для того, щоб дітвору не забувала корисні поради всі діти отримали від поліцейських буклети.

Без сумніву, що все побачене та почуте справило на учнів велике враження, адже професія рятувальника покликана оберігати найдорожче — людське життя. Сподіваємося, що проведена робота зміцнить безпеку нашим вихованцям впродовж літніх канікул. Адміністрація та педагогічний колектив гімназії щиро вдячні медикам, рятувальникам, поліціантам за змістовний і корисний пізнавально-виховний захід.

Оксана МАНТУЛЯК,
вчителька гімназії

Підсумки року видно на сцені

■ Закінчення. Поч. на 1 стор.

Школа жваво популяризує свою діяльність, у чому можна переконатися, завітавши на її ФБ-сторінку Tysmenytsia SchoolofArts. А зараз вона проводить набір учнів. Вступна кампанія триватиме до 29 червня і 24-го цього місяця відбудуться вступні прослуховування — тож не варто дуже баритися. А випускникам і учням ДМШ ім. Йова Княгиницького бажає гарного літа!

Вероніка ЗАНИК

Сільський музей: спадок поколінь і засіб виховання

У нашій Пшеничківській школі я пропрацював більше 60 років, і от, з поміж іншого через карантинні обмеження, взявся записувати свої «Спогади старого вчителя». Здається, виходять вони надто особистими; хіба воно комусь потрібне?

А ось записами про наш шкільний музей хочу поділитися з освітянами, громадськістю, посадовцями... У газеті «Вперед» за 15 січня цього року в статті редактора «Тисменицький бюджет: наразі нема з чим порівняти» зауважив важливу тезу: «... Доречно додати, що принаймні ... в п'яти селах громади існують місцеві музеї – в Клубівцях і Липівці як самостійні, в Милуванні, Пшеничниках, Слобідці – при школах. Будемо сподіватись, що з часом бюджет Тисменицької територіальної громади матиме кошти й на утримання цих музеїв».

Особисто я ніколи не хотів і не хочу якоїсь оплати за створення музею, збирання експонатів, записи відомостей з історії села і т.п. Я цим жив, хотів це зробити. І знав, що довкола є багато людей, які це схваляють, при потребі допоможуть. Хоча були й інші приклади: насмішки, несприйняття, навіть, шкідництво. Одного чудового дня, коли мене не було в школі, всі музейні експонати перенесли в «сарай». Частина з них так і загубилась... Тому хотілось би, щоб людина, яка відповідатиме за музей після мене, мала певну доплату, бо інакше музей зникне. А буде шкода, бо в нас зібрано багато таких експонатів, які дозволяють покращити просвітницьку та виховну роботу...

З ліквідацією музею я, звичайно, не погодився, звернувся за підтримкою до освітянської влади. Мене підтримав районний відділ освіти, пощастило і в тому, що тодішня сільська голова Галина Стефанишин, випускниця школи, вчителька за освітою і теперішня директор Пшеничківської гімназії стала моїм одностороннім патронатом. Отже, в короткому часі всі проблеми були розв'язані, почалася підготовка до відкриття музею. Мені вже помагав майже весь педколектив школи, багато жителів села. За два місяці ми

Євген Стефанюк

відремонтували невелику (на 30 квадратних метрів) кімнату, виділену під музей; зібрали нові експонати, виготовили стелажі для них. Невдовзі музей був готовий до відкриття.

А зараз хочу зробити історичний відступ... Ще років 40 тому в мене зародилася думка про покращення своєї роботи як класного керівника. Це був період панування комуністичної ідеології; я ніколи не зараховував себе до борців проти неї, борці були у Воркуті, Караганді чи Магадані, в застінках... Але у вчителя завжди є можливість виховувати в учнів любов до рідного дому, краю, докласти в свідомості відомості про їх родовід, їхню ідентичність, як це модно нині говорити. Знайшов дома, в сусідів, з допомогою учнів у металобрухті декілька старовинних речей. Школа відвела для тих речей куток у кімнаті для техпрацівників. І я ці речі носив на уроки, проводячи бесіди про життя наших предків, про історію рідного села, минуле нашої України. У другій половині 1980-х років появилось багато друкованих матеріалів патріотичного і духовного змісту. Все це вчитель не міг оминати. А як світилися оченята моїх вихованців, коли я показував їм вишиту сорочку, яку колись носив їх прадед, коли показував кочергу, якою їхня бабуся вигортала з печі грань...

Хотілося, щоб такою роботою зацікавилася більше вчителів. Так склалося, що в 1989 році я став завучем школи; побував на семінарах у багатьох школах, побачив у деяких з них шкільні музеї, задався метою створити музей у Пшеничківській школі. Розробив проект на три відділи, узгодив з директором, знайшли кімнату й почалася робота. Залучив учнів, принесли з лісу пруття ліщини, сплели пліт, створили макет сільської печі. Готували екскурсіводів...

Але в 2006-му я пішов з посади заступника директора школи, а в статусі вчителя не зміг нікого переконати, що засобами музею можна значно підняти ефективність виховної ро-

боти в школі. Зрештою, як уже оповів, дійшло до того, що за музей прийшлося боротися. Але все закінчилось добре.

І ось 16 листопада 2014 року відбулося офіційне відкриття музею за участі тодішнього голови тодішньої Тисменицької районної ради Володимира Семеніва, голови райкому профспілки освітян Івана Когуча, головного спеціаліста відділу освіти Андрія Татарина. Сільський парох Ігор Баланда освятив усі 11 «куточків» музею (сакральний, національно-патріотичний, «Наше село», методичний, «Стародавні книги і документи», «Речі хатнього вжитку», «Інструменти і вироби сільських ремісників», спортивний, «Практичний господар», «Одяг наших предків», «Інтер'єр давньої хати». Відкриття музею збіглося з моїм 80-річчям – дякую організаторам за таке представницьке святкування в залі школи. У школі рідного села я пропрацював 62 роки, то майже всі присутні були моїми учнями. А головне для мене – почав діяти музей, якого чекав довгі роки.

Як уже обмовився вище, я добре розумів, що функціонування музею позитивно вплине на роботу кожного вчителя. Тому одразу склав графік роботи музею, провів кілька нарад з учителями та пояснив, як і в чому музей може допомогти в їх праці. За шість років спільно з більшістю вчителів у музеї проведено 70 різноманітних заходів (екскурсії, уроки, бесіди, виставки і т.п.) А сумарно на них побувало майже 900 учнів (в гімназії навчаються близько сотні школярів).

Як на мене, цікаво, з матеріалами музею пройшли уроки «Про які факти можуть розповісти родинні реліквії», «Ми – українці» в других класах (вчителька Наталія Петручак), «Давні професії мого села» в четвертому класі (вчителька Світлана Слободян), «Розташування та історичне походження рідного села» в 5 класі (вчитель Василь Дем'яник), «Життя і побут українців» у 7 класі (вчитель Марія Нанюк) й багато інших заходів. Звісно, через пандемію майже півтора року освітній заклад, а відповідно й музей не можуть працювати в звичному режимі.

Серед дорослих відвідувачів музею були, крім інших, учасники АТО Іван Лашенюк, Василь Мельник, Тарас Мельницький, уродженці села, які нині живуть за кордоном, академік Академії архітектурних наук,

письменник Микола Волга. У «Візитанційній книзі» він записав:

«Коли б захотілося тобі доторкнутися оком, свідомістю, душею чи рукою до швидкоплинності часу – миттєвості життя – то йди до краєзнавчого музею Пшеничківської школи...»

Майже щороку в музеї організуються виставки «Живий Тарас», «Христос народився», «Слава Небесній Сотні». З учителем християнської етики М. Нанюк ми провели конференцію «Моя дорога веде до Бога», з вчителем історії В. Дем'яником – конференцію «Маловідомі факти з історії нашого села». На основі експозиції освітяни підготували статтю «Пшеничники: віхи історії села», опубліковану в збірнику матеріалів VII науково-краєзнавчої конференції «Покуття – колиска українського державотворення» (вересень 2018 р.) У 2019 році вийшла з друку книжка «Пшеничники. Від давнини до сучасності», де я використав багато матеріалів музею.

Але «не все так добре в нашому домі»: ця сфера тримається на ентузіастах, проблем багато, допомоги ніякої. Це не докорі новій владі нової громади, це, скоріше, порушення однієї з проблем.

По-перше. За шість років існування музею ніхто не цікавився його роботою. Були районні відділи освіти і культури, були заступники з гуманітарних питань у районній і обласній владах. У цих малих музеях на громадських засадах працюють не спеціалісти. Як нам організувати свою роботу, вести облік експонатів, зберігати музейні цінності? Маємо вміння проводити екскурсії тощо... Свого часу я знайшов вихід. Поїхав до обласного краєзнавчого музею. Завідуюча методичним відділом Дарія Козловська проконсультувала мене, допомогла методичною літературою. Однак у роботі питання виникають постійно. Потрібно разом з сільською владою налагодити співпрацю з дорослим населенням, а з церквою – просвітницьку роботу духовного змісту. Можливо, хтось не сприймає мої міркування, вважає, що вони архаїчні, далекі від сучас-

них реалій. Але за тисячі років світ змінився хіба візуально, а не психологія, світосприйняття людини. Тому й не треба захоплюватися швидкоплинним, а сягати глибинне...

По-друге. Кількість експонатів збільшується. Музей потихенько перетворюється на склад старих речей, які лежать купами. Потрібне розширення музею, а для школи це зайвий клопіт. Місцева влада сподівається, що все розв'яжеться само собою, «Вищим владам» не до того...

По-третє. Дуже потрібно, аби з подачі влади такі музеї постачали хоча б брошурами краєзнавчого, патріотичного і духовного змісту. Адже й книжки зараз дорогі, а потрібні гроші й на вітрини, стелажі, обладнання, ремонти... Є добрі люди, які допомагають, але позаяк сільська громада не має власного бюджету, то, може, варто зробити загальну програму для всієї МТГ.

По-четверте. У Тисменичкій МТГ в селах чи при школах є шість музеїв (до згаданих в газеті слід додати музей Марковецького ліцею), не рахуючи музею в Тисмениці. У більшості сіл написані історії цих населених пунктів. На основі цих матеріалів легко розробити методику пізнавально-виховної роботи з молоддю. Але частина вчительства буде виконувати всі рекомендації лише при вказівці «згори». Не зважаючи на нові підходи в школі, розмови, що діти тепер інакше (а так було з кожним поколінням!), саме на місцевому рівні можна приймати й затверджувати свої правила роботи.

Дуже сподіваюся, що в Тисменичкій МТГ не дадуть зникнути місцевим музеям, знайдуть засоби для їх існування.

Євген СТЕФАНЮК, директор музею на громадських засадах

Вітаємо!

Селищний голова Єзупільської територіальної громади, депутатський корпус, виконком, колектив селищної ради сердечно вітають колеґ-депутатів, ювілярів, що відзначають ці дні святкові дати – **Ольгу Євгенівну ВОВЧУК**

та
головного бухгалтера фінвідділу Єзупільської селищної ради **Оксану Михайлівну КАЛИН**.

Нехай буйними квітами, ласкавим сонцем, блакитним небом усміхається до Вас літо! Нехай справжнє радісне свято панує у Вашій душі! Нехай у кожному дні буде багато радості, відчуття впевненості, натхнення, любові! Бажаємо незгасаючої молодості, сміливих ідей, сповнення заповідних мрій! А увага, повага й любов ближніх, домашній затишок, достаток і мир стануть добрим підґрунтям, щоб щасливо простувати життєвим шляхом! Міцного Вам здоров'я і мноґі літа, дорогі ювілярки!

Життя, окрилене Словом

*Тут від роду живу, топчу ряс і траву
І в пошані стаю на колінці,*

*Бо тут рідне село, моє друге крило...
(Й. Карпів. "Осене, застань мене в саду")*

Скажу без перебільшення: я приємно вражений чималим літературним доробком 75-річного Йосипа Карпіва, вчителя української мови й літератури з величезним стажем, багаторічного директора школи, мудрої і скромної людини.

Вперше зустрівся з Йосипом Дмитровичем на початку вісімдесятих років минулого століття під час фронтальної перевірки

Павлівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів. Тоді не знав, що в 1964 році він став студентом українського відділення філфаку Ужгородського державного університету, яке незадовго до того закінчив і я.

І, звісно, ми, юні, сповнені творчого запалу, не могли тоді уявити, що в добу Незалежності отримаємо високе визнання – станемо лауреатами районної премії імені Романа Федоріва в номінації "література".

Ясна річ, творча особистість Й. Карпіва бере витоки з рідних Клубівців на Тисменичині, де в 1946 році народився цей невтомний збирач, упорядник фольклорних творів (оповідей, прислів'їв, приказок, жартів, каламбурів, повір'їв, віршів, загадок), збірників фольклору ("Народні прикмети", "Таємниці місцевих назв", "Вуйко з Канади", "Казки"), автор красномовних видань ("Клубівці", "Десять років Клубовецькій загальноосвітній школі І-ІІІ ст."), співупорядник спогадів і мартирологів учасників визвольних змагань ("На зорі національного відродження", "На межі життя і смерті" та інших), редактор багатьох літературних видань, альманахів учнівської творчості. До слова, цьогоріч з'явилися літературно-краєзнавчі студії "Автографи і долі", що вияскраблюють невідомі й призабуті сторінки історії рідного краю.

Прикметно, що в 2020 році побачила світ глибоко лірична,

патріотична збірка поезій "В час вечірніх медитацій". Властиво, поетичну майстерність письменника в анотації до книги "Осене, застань мене в саду" увиразнюють такі проникливі рядки: "Поетичний обрій Й. Карпіва – це насамперед пошук високої гармонії людини і світу, тяжіння до славного пракоріння народу і роду, утвердження глибинних синівських почувань до малої і великої Батьківщини". І справді його чималий поетичний доробок заслуговує гідного поцінування та популяризації. З огляду на нещодавній 75-річний ювілей бажаю Йосипові Дмитровичу доброго здоров'я, нових творчих злетів і щоб ще багато осеней його "заставали в саду".

Тарас ТАБАЧИН

Оголошення про отримання дозволу на виконання будівельних робіт

Товариство з обмеженою відповідальністю «ІНВЕСТ-РЕГІОН» (ЄДРПОУ 34532275) інформує про те, що ДЕРЖАВНА АРХІТЕКТУРНО-БУДІВЕЛЬНА ІНСПЕКЦІЯ УКРАЇНИ надала дозвіл на виконання будівельних робіт № ІУ 013210323421 від 31.05.2021 року на об'єкт «Реконструкція будівлі АЗК з пунктом сервісного обслуговування водіїв та пасажирів в урочищі «Нивки» у с. Чернів, (кадастровий номер земельної ділянки: 2625887801:02:006:0172».

ТзОВ «М'ясодар»

(Тлумацька бойня)

ПІДПРИЄМСТВО ПІДВИЩИЛО ЦІНИ НА ЗАКУПІВЛЮ ВІД НАСЕЛЕННЯ ТА АГРОФІРМ КОРІВ, БИКІВ, МОЛОДНЯКА ТА КОНЕЙ

- надаємо безкоштовно власний транспорт
- розрахунок одразу на місці

**Звертатися безпосередньо до директора
Тараса Івановича Скоморовського
за тел.: 067 592 19 50, 095 497 25 49, м. Тлумач, вул. Плав'юка, 34.**

ЗАЯВА ПРО НАМІРИ

- 1. Інвестор (замовник):** НЕК «УКРЕ-НЕРґО». Поштова адреса: 01032, м. Київ, вул. С. Петлюри, 25.
- 2. Місце розташування майданчиків будівництва:** ПЛ 330 кв Західноукраїнська – Рівне з відгалуженням на ПС 330 кв «Радивилів» у Івано-Франківській області, Рогатинський і Галицький райони.
- 3. Характеристика діяльності (об'єкта):** забезпечення електроенергією нових та існуючих споживачів. Технічні і технологічні дані – продукція не виробляється.
- 4. Соціально-економічна необхідність планованої діяльності:** покращення надійності електропостачання споживачів.
- 5. Потреба в ресурсах при будівництві і експлуатації:**
 - земляних – роботи виконуватимуться на відведеній території під ПЛ 330 кв;
 - сировинних – розробка кар'єрів поблизу об'єкта не передбачається, будівництво ведеться на завезених матеріалах;
 - енергетичних (паливо, електроенергія, тепло) – від існуючої електромережі;
 - водних – забезпечує Генпідрядник;
 - трудових – забезпечує Генпідрядник.
- 6. Транспортне забезпечення (при будівництві і експлуатації):** Генпідрядник та Замовник.
- 7. Екологічні та інші обмеження планованої діяльності за варіантами:** немає.
- 8. Необхідна еколого-інженерна підготовка і захист території за варіантами:** не потрібна.
- 9. Можливі впливи планованої діяльності (при будівництві і експлуатації) на навколишнє середовище:**
 - клімат і мікроклімат – немає;
 - повітряне – під час будівництва забруднення атмосферного повітря буде незначне, пов'язане із роботою будівельної техніки. Під час експлуатації – забруднення атмосферного повітря відсутнє;
 - водне – немає;
 - ґрунт – немає;
 - рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти – немає;
 - навколишнє соціальне середовище (населення) – відсутність шкідливих викидів в атмосферне повітря; забезпечення електроенергією; функціонування об'єкта не матиме негативного впливу на здоров'я населення; будівництво здійснюватиметься з дотриманням вимог ПУЕ та ДСН 239-96;
 - навколишнє техногенне середовище – негативного впливу немає.
- 10. Відходи виробництва і можливість їх повторного використання, утилізації, знешкодження або безпечного захоронення – при нормальній роботі підстанції:** немає.
- 11. Обсяги виконання ОВНС:** відповідно до ДБН А.2.2-1-2003.
- 12. Участь громадськості:** відповідно до ДБН А.2.2-1-2003.

Ознайомитися з проектною документацією, а також висловити зауваження, пропозиції та рекомендації можливо за адресою: м. Київ, вул. Петлюри, 25, тел.: +38 (044) 238 -30-15.

Повідомлення про початок процедури розгляду та врахування пропозицій громадськості у проєкті «Детальний план території для будівництва і обслуговування будівель торгівлі у м. Тисмениця, ур. «Біля газу», Тисменицької міської територіальної громади»

1. Мета: врахування та актуалізація існуючого стану території, визначення перспективи розвитку території
 - 1.1. Склад документації: проектна документація детального плану території видається у складі текстових матеріалів в необхідному об'ємі згідно ДБН Б.1.1.-14:2012 «Склад та зміст детального плану території», а саме: пояснювальна записка та графічні матеріали, що складаються із:
 - генплану забудови;
 - основних техніко-економічних показників.
 - 1.2. Зміст:
 - I. Вихідні дані для проєктування.
 - II. Текстова частина.
 - III. Графічна частина.
 2. Основні техніко-економічні показники:
 - територія в межах проєкту – 0,1027 га;
 - площа забудови – 200,0 м²;
 3. Замовник: Тисменицька міська рада.
 - 3.1. Розробник: ФОП В. Морикіт.
 - 3.2. Підставою для розроблення детального плану території є рішення Тисменицької міської ради 50 сесії (позачергова) 7 демократичного скликання від 10.09.2020 року.
 4. З проєктом детального плану території можна ознайомитись:
 - на вебсайті <https://tsmth.if.ua/>;
 - в приміщенні міської ради, (вул. Галицька, 17 поверх 4, каб. 407).
 5. Посадова особа органу місцевого самоврядування, яка забезпечує роботу з розгляду та врахування пропозицій громадськості: В. Якимович – головний спеціаліст відділу архітектури та містобудування.
 6. Пропозиції до проєкту містобудівної документації подаються у письмовому вигляді у відділ архітектури та містобудування Тисменицької міської ради І (вул. Галицька, 17, каб. 407) з 10 червня 2021 року до 12 липня 2021 року.
 7. Дата, час і місце проведення запланованих громадських слухань (у разі проведення): громадські слухання відбудуться 25 червня 2021 р. о 10:00 за адресою: вул. Галицька, 17 каб. 315, 3 поверх (малий зал засідань) у м. Тисмениця.
 8. Про додаткові інформаційні заходи щодо даного проєкту по необхідності буде оголошено окремо.

Втрачений військовий квиток серія НК № 4596299, виданий Тисменицьким військкоматом 01.11.1985 р. на ім'я Козакевич Михайло Яремович (1967 р. н.), **вважати недійсним.**

10 років успішної праці

Бути собою чи досягати цілей?

Чи бути, чи не бути – ось у чому питання. Що благородніше?

Коритись долі

І біль від гострих стріл її терпіти,

А чи, зіткнувшись в герці з морем лиха

Покласти край йому? Заснути, вмерти – І все...

«Гамлет», В. Шекспір

Сьогодні, зрештою, як і будь-коли, перед багатьма людьми стоїть питання: плисти за течією чи опиратися їй заради мети? Це вибір, який повинен зробити кожен із нас на певному етапі свого життя – свідомо або несвідомо. На жаль, мало хто це розуміє. Подумайте тільки про якесь рішення, яке ви прийняли, та про те, який вплив воно мало на ваше майбутнє...

Трагедія в тому, що ми намагаємось зрозуміти ціль, а не самих себе. Ми ставимо перед собою мету, яка вимагає певних дій. Ідемо до

неї, пристосовуючись до вимог цієї цілі, а потім вона не виправдовує зусиль, витрачених на неї – і приносить ще більші страждання. Наприклад, коли ви були молоді, то хотіли бути лікарем. Я, напевно, матиму рацію, кажучи, що тепер ви вже ним бути не хочете... Чому? Перспектива змінилась. Змінився не лікар, а ви самі. Здається, кожна людина змінюється при певних обставинах та набутому досвіді...

Отже, здавалося б, по-дурному пристосовувати своє життя до мети, яку ми бачимо щоразу під різним ку-

том. Однаково вигоди від цього ніякої – тільки ще один набутий невроз.

Довіряти своїм цілям, мені здається, абсолютно не розумно. Ми прагнемо бути лікарями, поліцейськими, банкірами, вчителями, бізнесменами. Ми хочемо бути собою? Я маю на увазі, що ми можемо бути лікарями, поліцейськими, банкірами, вчителями, бізнесменами, але потрібно, щоб мета відповідала нашій особистості. За людину завжди вирішують обставини. Тому, якщо ви належите до списку розчарованих, у вас немає інших варіантів, окрім того як прийняти речі такими, якими вони є, або серйозно почати пошук в іншому місці. Але перед тим, як сформулювати цілі, варто зрозуміти, який стиль життя вам підходить. Вирішити, як хочеться жити – а вже потім глянути, як заробити, дотримуючись цього стилю життя.

І що важливо – ніхто не повинен займатися тим, чим насправді не хоче.

«Євробачення»

От і закінчується ще один місяць – і я готовий знову підбити деякі підсумки. Про коронавірус на сьогодні забудьте. «Лейкерс» (знаменита американська баскетбольна команда – ред.) перемогла! І що з того? Власне, так я і сказав тому божевільному, який зателефонував до мене і заявив, що він – Олег Винник.

– Відвали! – сказав я. – Забирайся геть! – закричав я. – Ти той чокнутий псих, який телефонував сюди декілька днів тому, і сказав, що він привид опери. Якого чорта? Він був п'яний, як чіп, тому я зразу зрозумів, що він не Олег Винник.

– Мені потрібна порада, – сказав голос. – Чи варто мені брати участь у «Євробаченні»? Я дуже цього потребує, а то мене ніби отруїли... Мені було все рівно хто це. Ще один божевільний, у якого сталося весняне загострення. Хоча я розумів, що він небезпечний... А якщо це якийсь поліцейський-маньяк з двома пістолетами, електрошокером та пляшкою Jack Daniels в кишені?

Тому я охолов і продовжив спокійним голосом:

– Так, – відповів я, – рушай туди обов'язково. Тільки не телефонуй більше мені.

Він поклав слухавку і голос на кінці лінії зник.

Псих «із «Євробачення» викликав у мене неабиякий інтерес до цієї події, тому я вирішив зазирнути у свій магічний кристал та залетіти зразу на показ країни-переможця «Євробачення-2021».

Якщо переглядати його щорічно, стає ясно навіть сліпій свині, який вдається відшукати свій горіх у сільській місцевості, що психів там вистачає – і для цього не потрібно ніякого магічного кристалу.

Узагалі на «Євробаченні» психи та переодягнуті фірки (людина екстравагантної, епатажної зовнішності й поведінки – ред.) різних мастей у погоні за славою з'являються щорічно. І деякі з них перемагають.

Цього року винятком не став італійський «Maneskin». Хто ж ця мало відома рок-група, яка отримала перше місце на такому масштабному карнавальному конкурсі? Їй виповнилося п'ять років. Вона з Італії, при цьому назва в неї данська і в

перекладі означає «Місячне світло». До складу Maneskin входять вокаліст Даміано Давид, гітарист Томас Раджі, барабанщик Ітан Торкі і басистка Вікторія де Анжеліс. У шоу-бізнес сьогоднішні переможці «Євробачення» потрапили у 2017 році, коли стали учасниками міжнародного шоу X-Factor. Також у них вийшов міні-альбом з кавер-версіями великих хітів, а після того – повноцінний альбом з авторським матеріалом.

А на «Євробаченні» «Maneskin» шокувала тим, що виступала у жіночих платтях, лизала один одному соски та нюхала кокаїн передчесною публікою, хоча фронтмен групи заперечує ці факти. У ніч з 21 на 22 травня, у той час як усі рок-зірки вже передознулись у своїх ваннах, «Maneskin» таки змогла дати запал рок-н-ролу, якого так не вистачало публіці з 2007 року – тоді «Lordi» виступила із піснею «Hard Rock Hallelujah» та дала «прикурити» тим, хто навіть не курить.

...Ото ж, мій псих з телефонної трубки, хто зна, може, і має шанс потрапити на «Євробачення». Думаю, я сказав йому усе правильно.

Іван П'ЯТКО, студент 1-го курсу спеціальності «журналістика» ПНУ ім. В. Стефаніка

Письменник, майстер, новеліст...

Василь Стефанік – талановитий український письменник-реаліст, неперевершений майстер новели. Його творчість припадає на кінець XIX – першу третину нашого століття. Він був великим новатором у українській літературі, творцем і неперевершеним майстром дуже стислої, драматичної за змістом, глибоко ліричної соціально-психологічної новели про сільське життя. З його ім'ям у українську прозу ввійшла така манера письма, яка характеризувалася пошуками в передачі найтонших, найскладніших людських почуттів. Письменник художньо осмислював певні особливості психіки людини, з різних точок зору говорив у тексті наче кількома голосами – від себе та від імені інших персонажів твору. Новеліст умів майстерно передати переживання через експресивність мовлення. Тому В. Стефаніка називають експресіоністом у мистецтві слова. Письменник казав, що у своїх новелах він показав реальне життя рідного народу, «страшне» в ньому, відобразив свої болі, «горюючи», коли «кров зі сльозами мішалася».

За своє життя Стефанік написав не так уже й багато. Його художні твори вміщуються в одному томику. І все ж ім'я письменника стоїть поряд з іменами найвидатніших новелістів світу. Стефанікові новели вражають своєю виключною правдивістю, справжньою оригінальністю і художньою досконалістю. Вже від початків, як тільки з'явилися перші реалістичні новели письменника, вони захопили і схвилювали читачів. Всі, хто знав автора особисто, вкрай добре відгукувалися про нього. Так, Ольга Кобилянська в листі до письменника каже: «Страшно сильно пишете ви... Витіснете потужною рукою пам'ятник для свого народу». З особливою прихильністю ставився до Стефаніка й Іван Франко: не лише через спільні політичні погляди, а й через самобутність творчості. У 1901 р. він відзначав, що з'явився, може чи не найбільший після Шевченка письменник, «яким уже нині можемо повелічатися перед світом», що

«його новели – як найкращі народні пісні...». Раділа й Леся Українка, що молодий новеліст дуже швидко «став знаменитістю на своїй батьківщині».

У творчості Стефаніка було два періоди: перший припадає на 1897–1901 рр. Головна тема його тодішніх новел – важке життя західноукраїнської сільської бідноти, її остаточне зuboжіння і пролетаризація. Як писала Леся Українка, «Стефанік змальовує селян, які стоять на порозі до повної пролетаризації або вже переступили цей поріг; втім, перехідний найбільшій стан майже виключно цікавить молодого письменника». Стефанік часто подає свого героя в ситуації відчаю, розпуки, захмеління з горя, тобто в такому стані, коли наболіле виривається на зовні, розкриває гірку долю старих і нездатних уже до роботи людей у бідняцьких родин.

Другий період творчості Стефаніка (1916 – 1933 рр.) розпочав із антивоєнних новел. Він показав жахи війни й загибель мирних людей, як це бачить маленький хлопчик, котрий не усвідомлює усього трагізму ситуації, а в читача стигне кров від жаху.

Своїми новелами Стефанік стверджує, що справжнім письменником можна назвати тільки того, чия творчість невід'ємна від життя народу. У 1926–1927 роках широко відзначалося 30-річчя його літературної діяльності. Ім'я письменника стає широко знаним у світі. Його твори перекладаються багатьма мовами.

І сьогодні Василя Стефаніка називають майстром психологічної новели. Саме цим він завоював собі світову славу. Його творчість увійшла в золотий фонд української літератури. Сучасники високо цінували його, називаючи співцем селянської душі і володарем дум селянських. Одноставними були і критики. Таким його вважають і нині.

Ірина БЕНЗАК, студентка 1-го курсу спеціальності «журналістика» ПНУ ім. В. Стефаніка

Жив, щоб писати

«Всі його герої або безнадійно хворі, або безнадійно п'яні, або безнадійно самотні, або безнадійно нещасливі», – так говорив про нашого видатного новеліста Василя Стефаніка його сучасник та земляк-покутянин Марко Черемшина.

То була непересічна особистість, письменник, що кожне слово пропускав крізь себе. Декілька слів – про патрона Прикарпатського університету – Василя Стефаніка.

Мабуть, не знайдеться такої людини, особливо на Прикарпатті, котра б нічого не чула про видатного новеліста Стефаніка. Але дещо хочеться згадати у його ювілейний рік.

Отже, народився Василь Стефанік 14 травня 1871 року у селі Русів на Покутті. Навчався спочатку в Коломийській гімназії, але звідти його

відчислили через «політику». Згодом продовжив навчання у Дрогобицькій гімназії. А пізніше вступив на медичний факультет у Кракові, про що врешті написав так: «...З тією медициною вийшло діло без пуття». Отож навчання в університеті покинув і почав займатися тим, до чого мав потяг з дитинства – літературою.

Стефаніка позиціонують як яскравого представника доби експресіонізму в Європі. Та при цьому його творчість наскрізь пройнята трагічними мотивами українського сільського життя: злидні, хвороби, голодні діти і вмираюча мама... Та не в цьому він був унікальним. Стиль Стефаніка ні з чим іншим не сплутаєш. І його майстерність вражає. Читач не просто сприймає Стефанікове слово, а проживає кож-

ну мить, кожнісінький епізод з життя літературних героїв: оплакує вмираючу жінку, гірко споглядає голодних і босих дітей, «трудиться» на ниві з «рабами»-селянами, відчуває присмак свіжоспеченого хліба... Ці новели зачіпають за живе, породжують глибоку задуму.

Стефанік, здається, у художні рядки вкладав усього себе. «Не пиши так, бо вмереш», – чув, бувало, від свого тестя, греко-католицького священника, Кирила Гаморака.

Творчість Стефаніка є абсолютно унікальним явищем в українській літературі. У кожній новелі він перевершував самого себе попереднього, жив для того, щоб писати, і писав для того, щоб жити.

Сніжана ГОНТАРЮК, студентка 1-го курсу спеціальності «журналістика» ПНУ ім. В. Стефаніка

Перші кроки молодих журналістів

Міжнародний науковий конгрес «Василь Стефанік і світова культура», присвячений 150-річчю з дня народження письменника, відбувся на його батьківщині, у селі Русові Снятинської територіальної громади. У заході взяли участь понад 170 науковців із провідних гуманітарних наукових інституцій усієї України, прибули також стефанікознавці зі Сполучених Штатів Америки, Польщі, Чехії, Угорщини. До них прилучилися письменники, артисти, вчителі. Прибули до Русова того дня голова Івано-Франківської обласної ради Олександр Сич, ректор Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаніка Ігор Ципенда, а також студенти спеціальності «Журналістика» цього вишу.

Для молодих людей участь в заході стала не лише нагодою вшанувати пам'ять видатного митця, чие ім'я носить їхній університет. Окрім цього студенти робили тут свої перші практичні спроби у спеціальності: збирали матеріал для публікацій у ЗМІ, а ще, як пояснила одна з вихованок ПНУ – Ольга Бабенко, – інформацію для книги, яка пізніше вида-

ватиметься кафедрою журналістики університету. «Ми мали певні обов'язки, які повинен був виконати кожний студент, – пояснює дівчина. – Хтось брав інтерв'ю, хтось коментарі, а чийсь завданням було фіксувати подію на фотокамеру. Це дало змогу нам отримати певний досвід у майбутній професії».

Серед таких подій, про які розповіли згодом журналісти-початківці в періодичних виданнях, стало нагородження цьогорічних лауреатів обласної літературної премії ім. В. Стефаніка. У ювілейний Стефаніківський рік цю відзнаку отримали: у номінації «Поезія» – Богдан Томенчук із книгою «Переступний день», у номінації «Документальна і науково-критична література» – Ігор Любчик за монографію «Лемківські долі: трагізм і пам'ять покоління», у номінації «Проза» – Іван Монолатій з публіцистикою «Від Донецька до Перемишля. Як сучасна література "пам'ятає" українські міста».

Інна ЧЕРЕПАХА, студентка 1-го курсу спеціальності «журналістика» ПНУ ім. В. Стефаніка

Автостоп — подорож по-особливому

Поїздка автостопом — можливо, не найпростіший, але однозначно — найбюджетніший варіант переміщення країною та світом. А ще — це найкращий спосіб дізнатися про культуру країни, окремої місцевості, зануритися в особливості звичаїв та побуту, побачити довколишній світ очима не звичайного туриста, а місцевих жителів. Він також дозволяє розширити свій кругозір, завести нових друзів. Однак є чимало нюансів, які слід розуміти, перш ніж рушити в подорож автостопом, котрий ще називають хічхайкінгом. Про них — у нашому інтерв'ю з досвідченим мандрівником-автостопником, членом громадських організацій ФРІ та СТАНу, Романом Мельником.

— Коли і як у тебе вперше виникла ідея подорожувати автостопом?

— Насправді ідея формувалася впродовж довгого часу, але завжди було страшно — і я не наважувався. Одного разу, у 2017 році, пішов на захід, присвячений бюджетним подорожам. Люди, які там були, надихнули історіями про свої подорожі. А тиждень після цього мене запросили помандрувати на фестиваль на Волинь. Недовго думаючи, я погодився. З цього і почався мій шлях автостопника.

— Які місця ти вже відвідав? Чим вони запам'яталися?

— У такий спосіб вже побував у Львові, Луцьку, Києві, Полтаві, Харкові, Чернівцях та Тернополі. Важко виокремити якесь одне місце — всі унікальні, але однаково відчувається, що Україна єдина.

— Як довго випадало бути в дорозі? Чи часто водії відмовляються підбирати?

— Бувало по-різному: траплялось, що тобі ніхто не зупиняється протягом двох-трьох годин, а іноді

не доводиться стояти й п'яти хвилин. Найдовша моя подорож автостопом тривала вісім днів.

— Зазвичай плануєш подорож чи це стається спонтанно?

— Я людина, що любить планувати, але не завжди все задумане стає реальністю. Ніколи не можеш передбачити чи доїдеш до призначеного місця за дві години, чи, можливо, будеш діставатися весь день.

— Чи не страшно сідати в машину до незнайомих людей?

— Ні, не страшно. Я вірю в те, що погані люди проїжджають мимо, а зупиняються тільки ті, які дійсно хочуть тобі допомогти.

— Що обов'язково потрібно брати із собою у таку мандрівку?

— Найважливіше — узяти із собою друга або подругу, бо самому нудно. А окрім цього — зручний одяг та хороший настрій.

— Що ти порадиш автостоперам-початківцям?

— Подорожуйте із друзями, не бійтеся, не сердьтеся, якщо вам не зупиняються.

Якщо ми надихнули вас на хічхайкінг, то ось декілька корисних лінків, де ви прочитаєте інформацію, що може стати у нагоді під час мандрівки: [Mars.me](#) — додаток з картами, які працюють офлайн; [Couchsurfing](#) — сервіс для пошуку житла, куди мандрівників місцеві безкоштовно приймають на ночівлю; [Hkeurope](#) — Facebook-група для обміну інформацією, між автостоперами; [Hitchwiki](#) — сервіс із корисними порадами та інформацією.

А головною умовою вдалої й незабутньої подорожі є настрої. Настрої створюють люди, що вас оточують в дорозі. Його створюєте і ви, відповідно підготуючись до подорожі. Тільки з цією умовою автостоп залишить гарні враження й спогади.

**Христина МЕЛЬНИК,
Жасміна ЛУКАНЬ,
Наталія ЗАБЛОЦЬКА, студенти
1-го курсу спеціальності
«журналістика» ПНУ ім. В. Стефаника**

Найголовніше про спорядження туриста

Літо розпочалось, отож хочеться у відпустку. Через пандемію та закриті кордони відкладемо Італію або Іспанію і пошукаємо варіанти в Україні. Один із найпопулярніших — похід у Карпати.

Всі, хто цікавиться туризмом, задумуються: який список особистих речей та спорядження є необхідними для походу, як правильно зібратися, щоб під час подорожі не забракло найнеобхіднішого, але й не довелось нести зайвого.

Досвідчений турист упевнено складає свій похідний рюкзак. Але кожен бувалець теж колись був новачком, що натирив собі боки незручним «стокілограмовим» тягарем, збивав до крові пальці на ногах через не відповідне взуття та промокав під карпатськими зливами через залишений удома дощовик.

Аби уникнути таких неприємностей, кожен похід слід ретельно планувати, а над списком необхідних речей — добре подумати. Ось ті речі, які дозволять отримати від подорожі більше позитивних вражень.

1. Карта, GPS навігатор, компас. Карту краще брати паперову — велику і детальну, а не електронну. У сучасних телефонах та смартфонах нерідко присутня функція GPS-навігатора. Проте, якщо для великих міст це реальна допомога, то в горах, де дуже часто відсутня мережа, опція може виявитися недоступною. Компас — дуже корисна річ, особливо в погану погоду (дощ і туман), бо частково може допомогти зорієнтуватися в напрямку руху.

2. Укриття (намет/палатка). Хороший кемпінговий намет має бути достатньо великим, щоб у ньому розмістились усі члени родини або компанії та їхні численні речі (адже на кемпінг ви можете дозволити собі взяти більше). Часом кемпінгові намети комплектуються інтегрованою надувною підлогою, що значно підвищує комфорт під час сну.

Але якщо рюкзак вам доведеться нести на своїх плечах, а не везти в авто, то мова піде про туристичний намет. Він має перелік необхідних характеристик: посилені вітро- та водо-

стійкість, міцні й легкі матеріали і, як наслідок, значно нижча, у порівнянні з кемпінговими наметами, вага.

Для літніх походів рекомендуємо обирати намети, де частина спальні виготовлена з сітки. Так укриття буде краще провітрюватися, у наслідок чого матимете менше проблем з конденсатом.

3. Футпринт або підстилка під намет. Захищає дно намету від пошкодження та забруднення. За умови правильного встановлення дно спальні залишається чистим і сухим, навіть після сильної грози.

4. Ліхтарик + запасне джерело енергії. Найпрактичнішими нам видаються ліхтарики на акумуляторах, адже їх можна заряджати від павербанку і не хвилюватись про те, чи не забули ви запасні батарейки. Для табору з запасом вистачить якскавості 100-150 люмен. Якщо у вас ліхтарик на батарейках, завжди беріть з собою додатковий комплект елементів живлення.

5. Аптечка. Медичні засоби — це не лише ліки. До переліку аптечки включаються додаткові предмети, що можуть допомогти при медичних проблемах, зокрема, травмуванні: бинт еластичний, бинт нестерильний, пластир в рулончику, пластир бактеріцидний, серветки спиртові, медичні серветки, ватні диски, ватні палички, антисептики для обробки ран.

У холодну пору року також можна включати до складу аптечки препарати від застуди: Стрепсілс, Дека-тилен, Трахісан, Фарингосепт, Септефрил тощо, різноманітні льодяники-смоктунці для горла. Також може знадобитися спрей або краплі для носа.

Обов'язково в туристичну аптечку варто покласти ліки від ваших індивідуальних хвороб, хронічних захворювань, які можуть загостритися в поході від фізичних, емоційних навантажень, або внаслідок травм.

6. Ремнабір. Похід — це місце, де всі речі проходять перевірку на міцність. Тому дуже бажано мати ремнабір: скотч або ізоленту, голку, нитку, шнурівки, мотузки. За допомогою цих речей ви зможете полагодити майже все, що не витримає навантаження.

7. Килимок (кареват). Якщо його вкласти всередину рюкзак, займатиме занадто великий об'єм. Та каремат можна легко почепити зовні за допомогою бічних або фронтальних стяжок рюкзак. Це правило застосовують і до інших об'ємних предметів.

8. Для багаття. Традиційним джерелом вогню для туриста завжди були сірники та запальничка. Їх, звісно, ніхто не відмінить і через 100 років. Проте не варто нехтувати благами цивілізації, як наприклад — сухий спирт та пальник (газовий балон). В ідеалі треба мати всі засоби для видобування вогню — вони не займають багато місця і не дорогі, але дуже виручають в горах.

9. Їжа та вода. Їжа та вода — це перше, про що потрібно подумати при плануванні походу.

Для початку розважити, наскільки енергійним буде ваш похід, щоб прикинути, скільки калорій будуть витрачені на добу. У поході завжди необхідно дотримуватися балансу жирів (сало, масло, сир), вуглеводів (овочі, сухофрукти, солодощі), білків (горіхи, шоколад, м'ясо), щоб харчування було повноцінним. Адже вдалий похід багато в чому залежить від збалансованого, поживного прийому їжі.

Що з продуктів не варто брати? Продукти, які швидко псуються. А також соки, їжу у важкій тарі, таку, що містить багато рідини, низькокалорійну, продукти, які складно приготувати в умовах походу.

Одним із універсальних продуктів є крупи, з яких готують каші. Якщо похід не тривалий, можна взяти консерви і тушонку (але пам'ятайте, що вони досить важкі і займають багато місця). Бажано запастися овочами та фруктами, що не швидко псуються.

У поході не обійтись без води. Враховуйте, скільки літрів вам буде потрібно на весь період на всіх учасників групи, адже без води неможливо. Звичайно, 5-літрову флягу з собою не понесеш. Тому під час пішого походу докупуйте або наповнюйте порожню тару в джерелах. Пам'ятайте про те, що процес приготування їжі не повинен викликати складнощів і забирати багато сил та часу.

10. Ніж. У магазинах є спеціальні ножі для походів — вони полегшені, легші за звичайні складні. Будьте обережні — дуже часто в поході люди через необачність ріжуть замість огірків власні пальці. Якщо ж мандри тривалі, то не буде зайвою маленька сокирка — для рубання дров і хмизу на багаття і збору м'яких гілок під палатку на каменистому ґрунті.

11. Косметичка. Усі рідини переливайте в менші ємності. Незалежно від напрямку походу, в косметичці бажано мати: крем від сонця, зволожуючий крем, бальзам для губ, люстерко.

12. Індивідуальне спорядження. Міцне взуття (черевики або кроєвіки, краще якщо вони будуть призначені спеціально для туризму); змінне взуття (легкі капці або сандалі); легка вітрівка або штормівка; дощовик; головний убір (шапка, панамка і т. д.); теплий светр; штани або шорти; дві-три пари шкарпеток (у залежності від тривалості походу); дві-три футболки. Не забудьте рушник.

13. Рюкзак і його об'єм. Рюкзак для походу можна позичити у когось із друзів або взяти в прокаті. Для першого походу його купувати не обов'язково. А ось після кількох походів ви точно будете знати, який рюкзак і з якими

характеристиками вам потрібен. У будь-якому випадку звертайте увагу на об'єм і посадку. Розмір рюкзак повинен відповідати тривалості вашого походу, і якщо це вилазка вихідного дня з однією-двома ночівлями, то досить буде 40-60 л. Якщо більш тривалий, то орієнтуйтеся на обсяги спорядження. Рюкзак повинен щільно сидіти на спині і відповідати вашим особистим габаритам.

14. Засоби особистої гігієни в поході. Зубна щітка і паста, мило, якщо берете шампунь, то бажано в одноразових пакетиках, туалетний папір (рулон). Часто використовують вологі серветки. Вони прекрасно справляються із завданням видалення поту і бруду. Рушники з мікрофібри набагато зручніші і практичніші, ніж із тканини. По-перше, вони компактні, по-друге, легкі, по-третє, такий рушник можна віджати і використовувати далі, і найголовніше, вони дуже швидко сохнуть.

Що не потрібно брати в похід? Ноутбук, планшет та інші гаджети; важкі книги; скляні пляшки і посуд; парасолі; зайвий одяг; косметику; кальян; гамак та інші відпочинкові меблі. Пам'ятай! Туристичний похід — це не просто захоплююча подорож у веселій компанії з гітарою і наметами. Будь який, навіть короткий і нескладний, він у першу чергу є випробуванням: характеру, фізичних сил, розважливості й кмітливості.

А список потрібних у поході речей може суттєво змінюватися в залежності від умов, місця його проведення, учасників групи, тривалості і т. д.

**За інтернетсайтами [inspired.com.ua](#) та [iidlo.com](#) підготувала
Діана БАНДУРАК, студентка
1-го курсу спеціальності
«журналістика» ПНУ ім. В. Стефаника**

Додаток 3 до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля 20214237744 (реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

ОГОЛОШЕННЯ про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля

Повідомляємо про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, зазначеної у пункті 1 цього оголошення, з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

1. Планована діяльність.

Реконструкція АГНКС під багатопаливний автозаправний комплекс по вул. Львівській, 69А, с. Дем'янів Івано-Франківського району Івано-Франківської області в межах орендованих земельних ділянок загальною площею 0,8367 га, з них: 0,8267 га – кадастровий номер 2621282001:01:001:03064; 0,01 га – кадастровий номер 2621282001:01:001:1544. Реконструкція передбачає встановлення резервуарів та обладнання для приймання, зберігання, відпуску в автотранспорт бензину, дизельного палива різних марок, а також скрапленого вуглеводневого газу (СВГ). Резервуарний парк для РМП загальним об'ємом 90 м³, для СВГ – 19,95 м³. Для пролитих нафтопродуктів один підземний резервуар ємністю 10 м³. Річна реалізація бензину 1210 т, дизельного палива 1830 т, скрапленого газу 180 т. Пропускна здатність АЗС 250 авто/добу по РМП та 100 авто/добу по СВГ. Режим роботи 365 днів на рік, у 3 зміни по 8 годин. Кількість працівників 16 чоловік.

2. Суб'єкт господарювання.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КЛАСІК-ФОРМ»; код ЄДРПОУ 41848263. Юридична адреса: Україна, 02160, м. Київ, проспект Соборності, буд. 15, кім. 210; тел.: 067-505-82-85; e-mail: s.zhdkov@brsm-nafta.com.ua.

3. Уповноважений орган, який забезпечує проведення громадського обговорення.

Управління екології та природних ресурсів Івано-Франківської обласної державної адміністрації, за адресою: 76014, м. Івано-Франківськ, вул. Сахарова, 23 А. Е-mail: main@eco.if.gov.ua Тел.: (0342) 52-61-50. Контактна особа: Пліхтяк Андрій Дмитрович.

4. Процедура прийняття рішення про провадження планованої діяльності та орган, який розглядає результати оцінки впливу на довкілля.

Рішенням про провадження даної планованої діяльності буде - Висновок з оцінки впливу на довкілля що видається Управлінням екології та природних ресурсів Івано-Франківської обласної державної адміністрації.

Інші документи дозвільного характеру, передбачені законодавством, за умови що вони не передбачають встановлення (затвердження) змін у діяльності, затвердженій (схваленій) рішенням про провадження планованої діяльності або подовження строків її провадження (згідно пункту 9 статті 9 ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля»).

5. Строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань.

Тривалість громадського обговорення становить 25 робочих днів (не менше 25, але не більше 35 робочих днів) з моменту офіційного опублікування цього оголошення (зазначається у назві оголошення) та надання громадськості доступу до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації, визначеної суб'єктом господарювання, що передається для видачі висновку з оцінки впливу на довкілля.

Протягом усього строку громадського обговорення громадськість має право подавати будь-які зауваження або пропозиції, які, на її думку, стосуються планованої діяльності, без необхідності їх обґрунтування. Зауваження та пропозиції можуть подаватися в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) та усно під час громадських слухань із внесенням до протоколу громадських слухань. Пропозиції, надані після встановленого строку, не розглядаються.

Громадські слухання (перші) не проводяться у зв'язку із прийняттям Закону України №733-IX від 18.06.2020р., яким внесені зміни до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», зокрема частина 21 статті 17 передбачає, що тимчасово, на період дії та в межах території карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), до повного його скасування та протягом 30 днів з дня скасування карантину, громадське обговорення планованої діяльності проводиться у формі надання письмових зауважень і пропозицій (у тому числі в електронному вигляді), про що зазначається у оголошенні про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та у звіті про громадське обговорення. У цей період громадські слухання, передбачені статтею 7 цього Закону, не

проводяться і на дати, що припадають на цей період, не призначаються. Заплановані громадські слухання, дата проведення яких припадає на цей період, вважаються такими, що не відбулися, і повторно не проводяться. Враховуюче зазначене, зауваження і пропозиції (у тому числі в електронному вигляді) необхідно направляти на електронну пошту: main@eco.if.gov.ua.

6. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, що забезпечує доступ до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої доступної інформації щодо планованої діяльності.

Управління екології та природних ресурсів Івано-Франківської обласної державної адміністрації, за адресою: 76014, м. Івано-Франківськ, вул. Сахарова, 23 А. Е-mail: main@eco.if.gov.ua Тел.: (0342) 52-61-50. Контактна особа: Пліхтяк Андрій Дмитрович.

7. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, до якого надаються зауваження і пропозиції, та строки надання зауважень і пропозицій.

Управління екології та природних ресурсів Івано-Франківської обласної державної адміністрації, за адресою: 76014, м. Івано-Франківськ, вул. Сахарова, 23 А. Е-mail: main@eco.if.gov.ua Тел.: (0342) 52-61-50. Контактна особа: Пліхтяк Андрій Дмитрович.

Зауваження і пропозиції приймаються протягом усього строку громадського обговорення, зазначеного в абзаці другому пункту 5 цього оголошення.

8. Наявна екологічна інформація щодо планованої діяльності.

Звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності на 260 аркушах.

9. Місце (місця) розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації (відмінне від приміщення, зазначеного у пункті 6 цього оголошення), а також час, з якого громадськість може ознайомитися з ними.

Початок ознайомлення громадськості з матеріалами Звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності – з 16.06.2021 р.

1. Приміщення АЗК за адресою: Івано-Франківська область, Івано-Франківський район, с. Дем'янів, вул. Львівська, 69А. Контактна особа: еколог Жидков Сергій Леонідович, e-mail: s.zhdkov@brsm-nafta.com.ua; тел.: 067-505-82-85;

2. Приміщення Дем'янівської сільської ради за адресою: Івано-Франківська область, Івано-Франківський район, с. Дем'янів, вул. 1 Травня. Контактна особа: голова/староста Комарницький Володимир Володимирович; тел.: (03431) 58366;

3. Приміщення Бурштинської міської громади за адресою: Івано-Франківська область, Івано-Франківський район, м. Бурштин, вул. Січових Стрільців, буд. 4. Контактна особа: голова Андрієшин Василь Михайлович; тел.: (03438) 44936, (03438) 46260.

Повідомлення про початок процедури розгляду та врахування пропозицій громадськості у проекті «Детальний план території для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд з громадськими приміщеннями у м. Тисмениця, вул. Шевченка, Тисменицької міської територіальної громади»

1. Мета: врахування та актуалізація існуючого стану території, визначення перспективи розвитку території

1.1. Склад документації: проектна документація детального плану території видається у складі текстових матеріалів в необхідному об'ємі згідно ДБН Б.1.1.-14:2012 «Склад та зміст детального плану території», а саме: пояснювальна записка та графічні матеріали, що складаються із:

- генплану забудови;
- основних техніко-економічних показників.

1.2. Зміст:

- I. Вихідні дані для проектування.
- II. Текстова частина.
- III. Графічна частина.

2. Основні техніко-економічні показники:

- територія в межах проекту – 0,5336 га;
- площа забудови – 510,0 м²;
- поверховість – 2 поверхи з мансардою.

3. Замовник: Тисменицька міська рада.

3.1. Розробник: ФОП В. Морикіт.

3.2. Підставою для розроблення детального плану території є рішення Тисменицької міської ради 50 сесії (позачергова) 7 демократичного скликання від 10.09.2020 року.

4. З проектом детального плану території можна ознайомитись:

- на вебсайті <https://tsmth.if.ua/>;
- в приміщенні міської ради, (вул. Галицька, 17 поверх 4, каб. 407).

5. Посадова особа органу місцевого самоврядування, яка забезпечує роботу з розгляду та врахування пропозицій громадськості: В. Якимович – головний спеціаліст відділу архітектури та містобудування.

6. Пропозиції до проекту містобудівної документації подаються у письмовому вигляді у відділ архітектури та містобудування Тисменицької міської ради І (вул. Галицька, 17, каб. 407) з 10 червня 2021 року до 12 липня 2021 року.

7. Дата, час і місце проведення запланованих громадських слухань (у разі проведення): громадські слухання відбудуться 24 червня 2021 р. о 10:00 за адресою: вул. Галицька, 17 каб. 315, 3 поверх (малий зал засідань) у м. Тисмениця.

8. Про додаткові інформаційні заходи щодо даного проекту по необхідності буде оголошено окремо.

Повідомлення про початок процедури розгляду та врахування пропозицій громадськості у проекті «Детальний план території для будівництва і обслуговування торгових приміщень з станцією технічного обслуговування у м. Тисмениця, вул. К. Левицького, Тисменицької міської територіальної громади».

1. Мета: врахування та актуалізація існуючого стану території, визначення перспективи розвитку території

1.1. Склад документації: проектна документація детального плану території видається у складі текстових матеріалів в необхідному об'ємі згідно ДБН Б.1.1.-14:2012 «Склад та зміст детального плану території», а саме: пояснювальна записка та графічні матеріали, що складаються із:

- генплану забудови;
- основних техніко-економічних показників.

1.2. Зміст:

- I. Вихідні дані для проектування.
- II. Текстова частина.
- III. Графічна частина.

2. Основні техніко-економічні показники:

- територія в межах проекту – 0,15 га;
- площа забудови – 135,0 м²;
- поверховість – 2 поверхи.

3. Замовник: Тисменицька міська рада.

3.1. Розробник: ФОП В. Морикіт.

3.2. Підставою для розроблення детального плану території є рішення Тисменицької міської ради 50 сесії (позачергова) 7 демократичного скликання від 10.09.2020 року.

4. З проектом детального плану території можна ознайомитись:

- на вебсайті <https://tsmth.if.ua/>;
- в приміщенні міської ради, (вул. Галицька, 17 поверх 4, каб. 407).

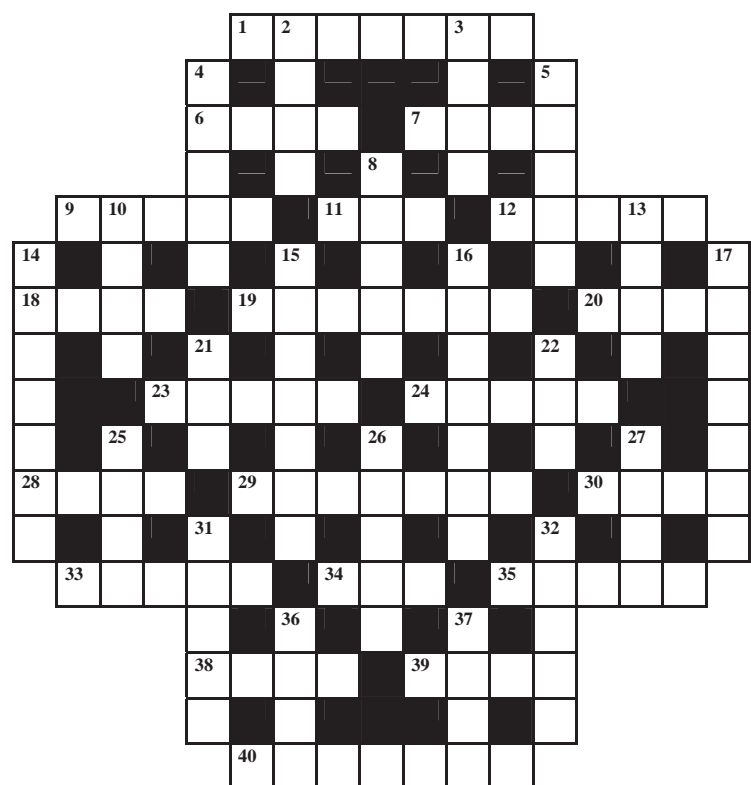
5. Посадова особа органу місцевого самоврядування, яка забезпечує роботу з розгляду та врахування пропозицій громадськості: В. Якимович – головний спеціаліст відділу архітектури та містобудування.

6. Пропозиції до проекту містобудівної документації подаються у письмовому вигляді у відділ архітектури та містобудування Тисменицької міської ради І (вул. Галицька, 17, каб. 407) з 10 червня 2021 року до 12 липня 2021 року.

7. Дата, час і місце проведення запланованих громадських слухань (у разі проведення): громадські слухання відбудуться 24 червня 2021 р. о 15:00 за адресою: вул. Галицька, 17 каб. 315, 3 поверх (малий зал засідань) у м. Тисмениця.

8. Про додаткові інформаційні заходи щодо даного проекту по необхідності буде оголошено окремо.

КРОСВОРД

По горизонталі: 1. Авторська примітка в тексті. 6. Абрикоси, висушені з кісточкою. 7. Велика хижа морська риба. 9. Коштовна пряжка чи застібка на одязі. 11. Австралійський страус. 12. Плаваючий навігаційний знак. 18. Святковий монгольський намет. 19. Найактивніший вулкан у Сальвадорі. 20. Горбата аф-

риканська корова. 23. Певне положення тіла в йозі. 24. Великий північноамериканський бик. 28. Акваріумна рибка. 29. Пустеля в Південній Америці. 30. Довга плетена булка. 33. Королівство в південно-східній Азії. 34. Плащ бедуїна. 35. Столиця Афганістану. 38. Драглиста їжа. 39. Порода кімнатних собак. 40. «Лю-

бити – ... робити прекрасне, робити прекрасним – любити» (Франс).

По вертикалі: 2. Невеликий музичний твір віртуозного характеру. 3. Кондитерський виріб. 4. Стінопис. 5. Збірник географічних карт. 8. Рослина-паразит. 10. Різновид водорозчинних фарб. 13. Держак холодної зброї. 14. Занавіска на все вікно. 15. «Будь-який сумнів можна ... лише дією» (Карлейль). 16. Незаперечна істина. 17. Килим з оленячого хутра у евенків. 21. Науковий критичний нарис. 22. Вимерлий птах. 25. Жанр японської ліричної поезії. 26. Єдиний порт Йорданії. 27. Релігійна заборона у первісних племен. 31. Плоскодонне несамохідне або самохідне вантажне судно. 32. Відома французька акторка. 36. Декоративне дерево. 37. Тенісний майданчик.

Відповіді на кросворд в № 21:

По горизонталі: 1. «можливо». 7. Русак. 8. Адіті. 12. Барон. 13. Боа. 14. Ікако. 17. Адат. 18. Гевал. 20. Обер. 23. Ер. 24. Сукре. 25. Аделі. 26. КБ. 30. Улар. 31. «Мілан». 32. Грот. 35. Бакен. 36. Асо. 37. Танго. 40. Каное. 41. Банка. 43. Кантата.

По вертикалі: 2. Огар. 3. Ля. 4. Вада. 5. Бутон. 6. Етика. 9. Гагат. 10. Мойва. 11. Акаба. 15. Камерун. 16. «зробить». 18. Гарем. 19. Ладан. 21. Пуф. 22. Ель. 27. Карат. 28. Плесо. 29. Брага. 33. «Немає». 34. Танка. 38. Тора. 39. Карт. 42. Ют.

УСМІХНІТЬСЯ

Ідея для виробників: холодильники треба робити з прозорими скляними дверцятами, щоб не стояти в третій ночі як дурень перед відкритим холодильником, вибираючи, що взяти...

— Як мене вчора сусід налякав!
— Що трапилося?
— Четверта ранку, а він раптом як почне гримати до мене в двері!
— Він що, зовсім з глузду з'їхав?
— От і я кажу... Я від несподіванки мало не випустив «болгарку» з рук!

Батько доньці:
— Доню, у вас же сьогодні весілля, навіщо ти зі своїм нареченим посварилася?
— Тому, що він свої штани через мою фату попрасував!

— А якого ляда, доню, у тебе чоловік прасує штани, а не ти?

Дівчині легко звернути на себе увагу: вдягнула коротку спідничку, і все.
— Ну, в принципі, хлопцеві теж легко: вдягнув коротку спідничку, і все!

Дівчина, яка не прийшла на побачення, може зіпсувати вам тільки настрій, та що прийшла – може зіпсувати все життя.

Стоматолог каже пацієнтові:
— Зуб я вам виликував, дві години не їжте.
— Так я при ваших цінах пів року голодувати буду!

Хворий почав щось підозрювати, коли лікар взявся приміряти його черевика.

— Ну ти молодець! Вчора зробив більше ніж за цілий місяць!
— Так просто у мене Інтернет не працював!

От поясніть, чому день, коли ти переш, прасуєш, готуєш їсти, прибираєш і так далі, називається вихідним?

87 виборчий округ, у кандидата питають:
— Чому ви вирішили балотуватися?
— Та подивіться, що робиться! Влада жирує, корупція процвітає!
— І ви хочете з цим боротися?
— Та чого? Я хочу в цьому брати участь!

Гороскоп на тиждень

(з 14 по 20 червня)

Овен

Наступного тижня удача буде ходити за вами по п'ятах. На роботі начальник натішиться не зможе вашою працездатністю та віддачею, та й особисте життя заграє яскравими фарбами. Головне – не злякати удачу! Не лінуйтеся та не відкладайте важливі справи на потім. Сміливим відкриваються всі двері!

Телець

Розпочнеться тиждень не найкращим чином – з емоційної нестабільності. Мабуть, ви дуже втомилися й вам просто необхідний відпочинок. Вам здаватиметься, що все валиться з рук, а близькі влаштували змагання «хто швидше виведе вас з себе». Але до кінця тижня буря вщухне, й на зміну їй прийде полегшення.

Близнюки

Близнюкам астрологи радять наступного тижня не лінуватись і не відкладати справи на потім, адже це викличе чимало неприємних ситуацій у найближчому майбутньому. Вмикайтесь в роботу, повертайте активний ритм і не бійтесь діяти.

Рак

Тиждень пройде легко й невимушено. У вас нарешті з'явиться шанс трохи відпочити від рутинної роботи, провести час із друзями, родиною та коханою людиною. Організуєте дозвілля: влаштуйте пікнік на природі або замовте улюблену їжу й запросіть всіх на кіновечір.

Лев

Наступні сім днів – чудова можливість показати начальству всю свою креативність і професіоналізм. Якщо ви давно хотіли запропонувати начальнику ідею проекту, але боялися, що вас висміють – час подолати страх. Пам'ятайте: керівництво любить ініціативних співробітників! Прийшов час вам вийти з тіні колег і показати, на що ви здатні.

Діва

Дівам зараз краще уникати всіх людей, які приносять негатив у ваше життя. Неможливо допомогти всім, тому старайтесь оминати тих, хто може бажати вам не найкращого, але хоче чогось від вас. Це дозволить позбутись тягаря і відчинити нові двері.

Терези

Схоже, що наступного тижня у вас можуть виникнути фінансові труднощі. Та це не дивно – на вулиці літо, навколо стільки заходів і розваг! Але час трохи пригальмувати. Звичайно, не варто собі в усьому відмовляти, сидючи на хлібі й воді. Спробуйте після роботи додому пройтися пішки. Хто знає, можливо, дорогою ви зустрінете людину, яка назавжди змінить ваше життя.

Скорпіон

Вам необхідна відпустка або хоча б невеликий перепочинок від роботи! Візьміть декілька вихідних, зателефонуйте друзям та вирушайте у подорож. Не обов'язково летіти за океан, можна поїхати в Карпати. Головне – змінити обстановку. Після повернення ви будете відчувати себе настільки оновленими.

Стрілець

Вам доведеться завойовувати довіру та прихильність керівництва. У вас буде чимало можливостей показати, на що ви здатні. Але не варто сидіти, склавши руки. Запропонуйте ідею для нового проекту. Вашу сміливість та ініціативність оцінять високо та дуже скоро винагородять.

Козеріг

Козероги наступні сім днів будуть вчитись відпускати свої помилки та не найкращий досвід. Саме це тягне вас вниз та не дозволяє розправити плечі. Минуле повинне залишатись у минулому, тому готуйтеся вітати майбутнє без каміння негативу у своїй голові.

Водолій

Успіх супроводжуватиме вас в усіх ваших починаннях. Головне – не сидіти, склавши руки, а діяти! Давно хотіли запустити власний інтернет-проект або змінити професію? Починайте рухатися в цьому напрямку – й будете здивовані, наскільки швидко побачите результат!

Риби

Рибакам не зайвим буде у новому тижні повправлятися у довірі до близьких людей. Ви звикли бути одним воїном проти всього світу, але навколо достатньо тих, хто завжди готовий підтримати. Дуже вдалий період для покращення стосунків.

Салат з полуницею для гурме

Якось ми уже писали, що слово «гурме» (а не гурман) у французів означає людину з вишуканим смаком, шанувальника кулінарних тонкощів. Для таких ми нині маємо нетрадиційний, але смачний сезонний салат. Незвичною нам може видатися в ньому полуниця. Однак у європейській кухні цю ягоду нерідко трактують як таку, що годиться не лише для десертів. До прикладу, з полуницею часто вживають французький м'який сир, вкритий білою пліснявою, брі. А в салаті, який пропонуємо експериментувати, буде інакший сир – грецький за походженням – фета.

Отож складники: 350 г полуниці, 300 г листового салату різних сортів (рукула, крес-салат, традиційний листяний, що звється батавія, латук, годиться листя шпинату і т. ін.), 3 гілочки кропу, 300 г помідорів чері (можна й інших сортів), 120 г фети, 50 г обсмажених волоських горіхів, 5-6 ложок медово-гірчичної поливки (суміш з ложечки дижонської гірчиці, ложечки меду, ложечки соєвого соєво і 3-4 ложок оливкової олії). Зелень пократити не дрібно, краще порвати руками. Полуницю розкратити на четверо, чері – навіплі, фету – на кубики. Змішати, полити медово-гірчичним соусом, посипати подрібненими горіхами. Полунича кислинка в цьому ансамблі звучить дуже добре, а духмяність робить салат їжею для правдивих гурме.

Дорогі мешканці міста Тисмениці та довколишніх громад!

У місті на вулиці Галицькій, 21 (поруч з магазином «Фортуна») відкрився новий магазин «Всесвіт».

У нашому «Всесвіті» ви можете придбати найрізноманітніші електротовари: в асортименті магазину великий вибір кабелю, дроту, автомати, лічильники, розетки, економні лампи нового покоління і багато іншого. Ми пропонуємо також: товари господарської групи та все необхідне для дому. Понад 50 видів лампад, запасок та свічок вартістю від 5 грн. Ви можете замовити товари електронною поштою чи телефоном з доставкою до дому.

Доставка після оплати. При покупці гуртом на суму понад 10 тис грн діють значні знижки і безкоштовна доставка по місту та 50% знижки на доставку для сіл Тисменицької й сусідніх громад. Працюємо з клієнтом індивідуально і відкриті до домовленостей.

Наша адреса: м. Тисмениця, вул. Галицька, 21. Тел.: +38 067 257 45 48. Електронна адреса: vsesvitelektrohsptorg@gmail.com

Продаю

- ❖ Тракторні плуги (трьохкорпусні); сіно в тюках. Тел.: 066 915 33 50.
- ❖ Прицеп одноосний. Агрегатуються з автомашинами ВА3-2121, «Нива» або УАЗами різних модифікацій (випуск військового заводу). Ціна договірна. Тел.: 068 234 29 02.
- ❖ Велосипеди імпортного виробництва б/у; плитку газову, електричну духовку; прицеп до мотоблока. Тел.: 066 654 17 07.
- ❖ Візок-сідущку німецького виробництва для інвалідів. Ціна договірна. Тел.: 099 453 05 30.
- ❖ Причепи автомобільний (вантажопідйомність 5,5 т, довжина кузова 4,6 м) і тракторний; бетономішалку; сцепку сергою для всіх колісних тракторів; до комбайна Нива СК-5 раму, задні колеса зі ступенцями, міст з колесами, коробку передач. Ціна договірна. Тел.: 095 757 60 03.
- ❖ Житловий будинок (дерев'яно-цегляний), літню кухню, землю під забудову (9 соток), город (10 соток). Недалеко від центру м. Тисмениці, тиха вулиця. Ціна договірна. Тел.: 066 832 07 67.

Куплю

- ❖ Козу. Телефонувати Богданові: Тел.: 063 43 77 699.
- ❖ Насіння гарбузове, соняшникове. Тел.: 050 723 07 45.

Різне

- ❖ Зніму одно- або двокімнатну квартиру або будинок (частину), недорого, в м. Тисмениці. Тел.: 066 946 90 90.
- ❖ У місто Тисмениця потрібні різноробочі. Робота цілодобово. Не вмісте – навчимо. Оплата від 300 грн в день. Тел.: 050 698 78 70.

■ НАРОДНІ ПРИКМЕТИ

- Спекотний червень – рибалці на удачу.
- Якщо в червні теплі ночі, можна чекати врожаю плодів.
- Якщо бджоли гудуть над квітучою горобиною – завтра буде сонячний день.
- Під час сходу сонця задушливо – до негоди.
- Дрібний дощ уранці – день буде погожим.
- Вечірня веселка – на хорошу погоду, ранкова – до негоди.
- 16 червня – Луки**
- Придивлялися, звідки дме вітер: з півдня – яровим хороший ріст, з північного заходу – до негоди, мокрого літа, зі сходу – на хвороби.
- Дощ увесь день – буде багато грибів.

■ ПОГОДА

У понеділок, **14 червня** – дощ. Температура вночі: +12°C, вдень: +17°C. Вітер північно-західний 7 м/с.

У вівторок, **15 червня** – дощ. Нічна температура: +16°C, денна: +22°C. Вітер північний 4 м/с.

У середу, **16 червня** – дощ. Температура вночі: +16°C, вдень: +24°C. Вітер північний 4 м/с.

У четвер, **17 червня** – без опадів. Нічна температура: +17°C, денна: +25°C. Вітер північно-західний 4 м/с.

У п'ятницю, **18 червня** – без опадів. Температура вночі: +16°C, вдень: +26°C. Вітер північний 3 м/с.

Прогноз погоди подано за
Інтернет-сайтом
gen.gismeteo

Вперед

Громадсько-політична газета
Засновник і видавець:
ПП «Редакція часопису «Вперед»».
ІФ № 580-325ПР. Від 26.12.2018 р.
Індекс 61752.

Редактор **Володимир ЗАНИК**

Рукописи не повертаються і не рецензуються. Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє думку авторів. Передруки допускаються тільки за згодою редакції.

Розрахунковий рахунок IBAN
UA 04 336677 00000 26008052560160
код ЄДРПОУ 02472988

Адреса редакції: УКРАЇНА,
76010, м. Івано-Франківськ,
вул. Короля Данила, 11.
Телефон: (0342) 51-13-74.
E-mail: vpered.gazeta@gmail.com
Комп'ютерний набір
та верстка редакції.

Віддруковано в друкарні видавництва
«Місто НВ» вул. Чорновола, 23.
Зам. 1069. Тираж 1600.

Бувай, угринівська школо! Здрастуй, літо!

Яскравий, світлий, теплий, під спів птахів і гул авто, День останнього дзвоника відзначили в Угринівській територіальній громаді. Приймали гостей, пишалися випускниками, вітали з пройденим навчальним роком.

Зазвичай після кожного етапу потрібно робити висновки й бачити перспективи. Цей рік пандемії, карантинних обмежень навчив бути обережними, згуртова-

ними і, що найважливіше, сильними.

У своїх виступах голова громади Мирослав Вівчаренко, староста Клузів Ірина Боярська, началь-

Віват!

У ці дні славний 70-річний ювілей відзначає Заслужений журналіст України, «батько» тисменицького телебачення, відомий у Тисмениці її мешканець, чоловік неспокійної та жартівливої вдачі, наш колега на масмедійній ниві **Володимир Дмитрович СТРУК**.

З такої гарної нагоди бажаємо не втрачати почуття гумору, оптимізму, енергії, уповні тішитися життям, родиною, друзями, і надалі не мати спокою в доброму сенсі цього слова, планувати й реалізувати задумане, радіти й ділитися радістю з доволішніми! Будьте здорові, багатійте гарним досвідом, цікавими подіями, новими відкриттями! Нехай Господь обдарує тим, чого прагнете! Нехай і на сто літ за столом зберуться друзі та вигукнуть щире: «Віват!»

Редакція газети «Вперед»

Поздоровляємо!

Селищний голова Лисецької територіальної громади, депутати, виконком та весь колектив селищної ради сердечно вітають із Днем народження колишню голову с. Посіч **Галину Романівну ВИТВИЦЬКУ**.

Бажаємо Вам великого жіночого щастя, сімейного затишку, миру, достатку! Нехай світ тішить цвітом, пташиним співом, натхненними світанками та мальовничими вечорами, увагою та повагою людей, безліччю приємних митей! Нехай відкриваються нові прекрасні горизонти, рідні й близькі тішать, друзі завжди будуть поруч! Міцного Вам здоров'я та благословенного довголіття!

Вітаємо!

Невдовзі відзначає День народження депутат Угринівської сільської ради **Роман Лазарович ВІВЧАРЕНКО**.

Сільський голова Угринівської територіальної громади, депутати та виконком щиро здоровлять його зі святом! Бажаємо енергії та завзяття до праці, добрих ідей та їхньої реалізації, відчуття впевненості, що життя наповнене і плідне, успіхів на користь громаді та рідним. Мирного Вам неба, родинної злагоди, добробуту й міцного здоров'я на довгий вік життя!

ник відділу освіти сільської ради Угринівської територіальної громади Тетяна Тарас та керівники освітніх закладів – Світлана Євгейчук і Тетяна Близнюк відзначили успіхи й досягнення, поділилися думками про плани, кожному подякували за щоденну роботу. Благословили присутніх священники.

Освітня Угринівської громади горді своїми учнями, бо ж вони – основа суспільства, найбільша цінність для дорослих, надія громади й держави, цвіт нації. Педагоги, актив громади бажають їм успіхів та щасливого літа.

Слова вдячності того дня звучали на адресу вчителів, справжніх професіоналів своєї справи, які з посмішкою й оптимізмом, з турботою і доброзичливістю йдуть до дітей, навчають їх, готують до дорослого життя.

Добрі слова лунали також для батьків. Бо ж за кожним доглянутим щасливим учнем стоять вони: надійна підтримка, захист і «крила» дитини.

А в стінах ліцею та гімназії Угринівської громади цього року навчалось 543 дитини. Із освітніми закладами прощалися 27 випускників 11-х класів, 9-класну освіту здобув 51 учень. У майбутньому навчальному році Угринівський ліцей виходить «на паралель» із додатковим класом «першачків» – перших класів тепер тут буде три. Є у громади також добрі плани на розвиток позашкільної освіти.

Отож відлунав останній цього-річний дзвоник – для когось «сигнал» відпочити, набратися сил до подальшого навчання, праці, а для випускників – старт у доросліше життя, знак прекрасної молодості. Нехай вона дійсно буде такою – коли сповняються мрії, коли будують плани, коли чекаєш нового, незвіданого і готовий до змін. Нехай цей дзвоник завжди лунає в душах юних і дорослих мешканців громади світлим спогадом.

Тетяна ТАРАС

Вітаємо іменинників другої половини червня!

Міський голова Тетяна Градюк та депутати Тисменицької територіальної громади бажають усіляких гараздів, успіхів, добробуту, миру, міцного здоров'я й довголіття шановним іменинникам:

- КОВАЛЬЧУКУ Сергію Дмитровичу**, 16.06.1961 р. н., члену виконавчого комітету Тисменицької міської ради;
- ФЕДУНЯКУ Олегу Васильовичу**, 16.06.1978 р. н., начальнику відділу економіки, транспорту та благоустрою Тисменицької міської ради;
- МАКАРУ Івану Петровичу**, 19.06.1964 р. н., депутату Тисменицької районної ради 7 демократичного скликання;
- ТАТАРИНУ Андрію Богдановичу**, 20.06.1984 р. н., архіваріусу Тисменицької міської ради;
- НАГОРНЯКУ Богдану Михайловичу**, 21.06.1977 р. н., депутату Тисменицької міської ради;
- ВАСИЛІВУ Сергію Павловичу**, 21.06.1979 р. н., головному спеціалісту сектору інформаційної діяльності, зв'язків з громадськістю, ЗМІ і ГО;
- ГУЛЬЧІЮ Михайлу Васильовичу**, 21.06.1956 р. н., начальнику управління Державної казначейської служби України у Тисменицькому районі;
- УГРИНОВСЬКОМУ Ігорю Зіновійовичу**, 22.06.1979 р. н., депутату Тисменицької міської ради;
- Отцю-декану Петру СКРИПНИКУ**, 22.06.1957 р. н., пароху Церкви Покрови Пресвятої Богородиці (с. Клубівці);
- ФИЦИКУ Михайлу Любомировичу**, 22.06.1997 р. н., керівнику народного аматорського фольклорного колективу «Острівчанка» БК с. Чорнолізці;
- СМОЛІЙ Галині Романівні**, 27.06.1962 р. н., головному спеціалісту відділу загальної та організаційної роботи Тисменицької міської ради;
- ДАНИЛЮКУ Петру Васильовичу**, 27.06.1956 р. н., директору Тисменицької районної філії обласного Центру зайнятості.

Поздоровляємо!

Дні народження у ці червеві дні святкують мешканці колишнього Тисменицького району, що зробили значний внесок у його розвиток:

- ТАЦІНЕЦЬ Оксана Тимофіївна**, 2.06.1959 р.н., депутат Тисменицької районної ради чотирьох (IV-VII) скликань;
 - ЧЕРНЕНКО Олена Володимирівна**, 7.06.1980 р.н., у минулому працівник апарату Тисменицької РДА, нині головний спеціаліст відділу взаємодії із засобами масової інформації та книговидавництва Івано-Франківської ОДА;
 - ТИМЧУК Василь Євгенович**, 10.06.1955 р.н., колишній директор оздоровчого табору «Мрія», депутат Тисменицької районної ради двох скликань;
 - КРУК Василь Іванович**, 15.06.1956 р.н., депутат Тисменицької районної ради VI скликання, нині депутат сільської ради Загвездянської територіальної громади;
 - КОВАЛЬЧУК Іван Богданович**, 15.06.1979 р.н., колишній (2006-2015 рр.) голова Ямницької сільської ради.
- Бажаємо усіляких гараздів, успіхів, добробуту, міцного здоров'я й довголіття!